

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécssett hához küldve: egész évre 5 ft., félévre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 15 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

Szerkesztői iroda:

Ferenciek utca 22. sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésben, és Feszti Károly úr könyvkötő irodájában, Király utca (nevezeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenésért 8 kr. többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyitólét 1 petit sora 10 kr. A hirdetés díj előre fizetendő.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 22. szám alatt.

Érdekeink biztosítása.

„Bármilyen legyen is lefolyása a háborúnak, a keleten az osztrák-magyar monarchia beleegyezése nélkül történni semmi sem szabad.”

Nagyhangú szavak ezek és elmondta azokat Magyarország miniszterelnöke az országgyűlésben az interpellációkra adott válaszában, minél tovább még nagyobb súlyt kellene azokra fektetnünk, ha történetesen Tisza úr nem felejtette volna el a biztosítékokat is felsorolni, melyek megnyugtatóknak a felől, hogy csakugyan a háború befejeztével akkora súlyra lesz a kettős monarchiának, hogy beleegyezése nélkül semmi sem szabad történni a keleten.

Nemzetünk át van hatva azon tudattal, hogy addig, míg a muszka nem képes a török vitéz hadsereget legyőzni, a magyar-osztrák monarchia kezében van a Brennus kardja, mely eldönti a küzdelmet, de azt is tudja és meg van győződve róla, hogy orosz diadalok és a töröknek tehetenné tétele esetében elveszti az osztrák-magyar monarchia egész súlyát a békekötésnél és az új államalakulásnál, hogy akkor a Bismarck-Gorcsakoff konszortium félrelöki a bécsi külügyi hivatal aspirációit, anynyira sem becsülve azokat, mint a vereaségek árán idegenek kegyelméből egységesített Olaszországot.

A miniszterelnök úgy mutatja, mintha ő és Andrassy gr. biztosítékot bírnának arra, hogy a monarchia szava respectatlatni fog, — ebben pedig nagyon csalatkoznak, mert ama biztosíték nem állhat egyébből, mint Bismarck-Gorcsakoff ígéreteiből, — no még legfellebb — Vilmos és Sándor adott császári szavaiból. Ezek pedig csakugyan semmi biztosítékok.

Avagy talán oly rövid emlékezteti a mi külügyi kormányunk, hogy már elfelejté, hogy mily felségesen ámitotta Bismarck III. Napoleont Biarritzban, és mily pompásan ültette fel azután; — elfelejtette már, hogy mily készséggel és örömmel

nézte az orosz-porosz császárság 1859. évben Ausztria megverését Napoleon által, — talán soha sem olvasta a schleswig-holsteini foglalásra készült osztrák-porosz szövetség siralmas végű történetét és ebben a porosz diplomatiának alávaló gaz magaviseletét, melyet a cár nemcsak helyeselt, hanem melynek elnézéseért magának a jutalmat kikötvén, meg is kapta.

Nem kell ahhoz sok politikai belátás és annyi van Andrassy grófnak is, hogy meg legyen győződve arról, mikép Törökország leigázása után az osztrák-magyar monarchia már nem lévén elég erős egymagával az orosz hatalommal s a véle szövetkezett vazall délszláv, oláh és görögökkel támadó háborúban szembe szállani, — a török tartományok állami ujjá alakulása mindenben úgy fog történni, amint azt az orosz hatalmi érdek csak kívánhatja, és hogy monarchiánk szava akkor semmibe sem fog vétetni.

De azt is be kellene látni, hogy az orosz érdekek végrehajtott átalakulás után még kevésbé szabad moccani a német-orosz rabló-szövetség közé ékeltek osztrák-magyar birodalomnak, — mert csak alkalmat várnak akkor ezen karvályok, hogy megosztódjanak a kettős monarchián is, még kegyelmet emlegetnek majd, ha meghagyják a végvidékein megcsontított magyar koronát a lotharingiai uralkodóház birtokában, pedig ezt is csak azért tennék, nehogy a koncon összeveszenek maguk is.

A kétféjű sas akkor igazán el fog égettetni és a megcsontított Magyarország elzárva a Duna deltájától, elzárva az adriai tengertől Európa biztosítéka nélkül a hatalmas szomszédok kegyelmén tengődővé válik, míg végre is elvész a szlávok áradatában.

Igen, semmi — de semmi biztosítékunk sincs arra, hogy a békekötéshez, — a török tartományok átalakulásához szavunk legyen, ha az orosz győz.

Nagyhangú, de üresen kongó

hangok sem képesek a könnyűletet felköltöni bennük.

Nem értették őt.

Hogy e hangok egy kétségbeesettnek kintjes só ajai, egy halokló hattyú végdalanak elmosódó hangtörédekei...

Vézna, bozontos szőke fiu veté a koldust városról városra, faluról falura, utcáról utcára, kézen fogva, az ősz zenész örömeiből és hűséges megosztója.

Ültözötte a lehető legszomorúbb: végig kettéhasadt lyukas köpenye, karimátlan, kopott zsírfoltos kalap s pár szennyes fehérnemű képezte ruházatát; az öreg zenész sem volt sokkal különb. Az egyetlen őcska hegedű képezte legértékesebb vagyonukat.

Szomorú kincs! egy diésőségteljes mult, fényes diadali napok szomorú emléke! hány tűznél égetőbb, fájóbb könyörgött hurjaira, hány kínos sohaj vegyült fájdalomtól búsongó hangjaid közé!

Hajh! mikor még ez őcska hangszer egyetlen zendülésére, mint a szentgyház csengettyűhangjára, gyönyörűtassan hajlott meg minden, hogy a másik percben a tapsok vihara közt hosannát kiáltson a szívek fájdalom váltó apostolára!

Oh szép napok voltak azok! Mi emberi szívet boldogíthat, hír, diésőség, szerelem ölelték át, eléje tárva gyönyöreiket. Hosszu idő mult el azóta. Elfelédtek. Emléke homályos regeként él csak az utód ajkán.

Ki is gondolna a görnyedt, reszketeg alakkal, ki gondolna az öreg Jeremiásra?

Más emberek léptek azóta a régiék helyére, más lét minden, csak szívében a bánat, gyötrelme, csak boldogtalansága maradt a régi, összenőtt az lelkével, életével, mint lassan ölt méreg pusztítva a gyenge, roskatag termetet.

Oh irgalmasság Istene, mikor út végre a megváltás órája!.....

..... „Könyörtület a szegény, világtal-

beszéd tehát a miniszterelnök biztosítása.

Az osztrák-magyar monarchiát egyedül egy azonnali erélyes actió biztosíthatja, egy oly hadi actió, mely most még könnyű szerrel letörzi egyszer mindenkorra az orosz hatalom szarvait, míg később milliónyi honpolgárok véraldozata sem képes annak többé utját állani.

A kettős monarchia azonnal egybehívható hadi erejének fele is elegendő erre, elegendő olyanynyra, hogy rövid pár havi hadjárattal az annyira féltett muszka haderő szétzúvra és elfogva csak szánandó képét mutatná a hajdan a Beresinán visszavonult francia nagy hadsereg rongyainak.

Addig a monarchia hadseregének másik része elegendő biztosítékul szolgál a német támadás ellen.

Nem tételezhetjük fel Bismarcktól, hogy oly ostobaságot tegyen, hogy az orosz kedvéért megtámadva Ausztriát, a Rajnán túlról nyakára hozza a bosszuszomjas, jól felkészült francia hadsereg millióját, de ha Bismarck tanácsa ellenére Vilmos császár el is követné az ostobaságot, akkor ugyan kettős háborúnk volna, de nem kell elfelejteni, hogy az oroszokkal nagyon hamar elkészülhetnénk és jó védelmi posztókban a német hadsereg feltartása nem oly nehéz, hogy gyengítetlen erővel támadólag is fel nem léphetnénk akkor, midőn már a német sereg nagyobb részét a franciák ellenébe kell állítani.

A német mumussal most nagyra vannak a kormánykörökben, mert hát Franciaországot belső válság akadályoztatja a rögtön támadásban, mi azonban eltekintve attól, hogy ezen válságnak néhány hetek múlva vége lesz, meg vagyunk győződve arról, hogy megszűnnék ott azonnal minden belső válság, ha az alkalmas pillanat a revanchera megérkezzet.

De hát miért irtóznak mégis Bécsben megtámadni a garázdálkodó oroszot? Nem látjuk más okát, mint hogy az ily háború után igazán

lan zenész iránt.....! csak egy garast!.....“

Összevagyjuk, a mi kevés batyujok van; más vidékre, új emberekhez térnek, — új családokéért.

A családok megfőrék az agg zenészt; lelke inkább mennyben van már mint a földön, fellába a sírban.

Képzelmé visszakalandoz olykor-olykor az elmúlt paradicsomkertjébe, oh mikor még e szív az ifjú vértől dobogtatva az első szerelem szent érzetének mindenható hatalmát érezte; hol egy új, csodás világ tárult fel a lélek előtt, melyben egy pár szép szem gyújtó világa, egy kedves anyagi lény pótolhatta a világot, az embereket, a földön túli üdvösséget, mikor csak ábrándjaiban élt, szerelmében boldogult a szív; — mikor még az élet esalódásaitól távol, az ifjuság aranykorában első álmadozni tudott a lélek napfényes jövőről, édes boldogságról; — oh akkor, azután, és most!!! minő különbség! hol egy zordon koporsó képezi a válaszkárpitot.

Oda van minden a multnak örvényébe temetve, elpárolgott az illúzió, nem tűnjenez többé a hív diésőség hű bálványi előtt, a boldog szerelem rózsaszorúja lefoszlott homlokáról... gyászos romok, sivár emlékei népesítik csak szomorú jelenét.

Elszorul szíve az aggnak; kitör kebléből a fájdalom, szeméből forró könnyök gördülnek alá.

Oh rózsás ifjúkor, sivár jelen, gyászfátyolos jövő!.....

Hűvös ősi szellők lengetik az ősz Jeremiás fehér, kuszált hajszálait; port ver arcába, átjárja lyukas öltönyén át tagjait a dermesztő szél; közeledik a téli idej, — ezer bajaival, gyötrelmeivel a szegény koldusokra. Ki ad nekik akkor menedéket? Ki óvja őket véstől, vihartól?

Pár nap múlva bevetődtek egy ut-széli szurtos kocsimba. Nagyon hideg

alkotmányosan kellene kormányozni és mert Bécsben az orosz-porosz rabló vágyat még sem tekintik oly nagyknak, mint minő az valóban. Biznak az uralkodók testvéri (?) érzelmeikben és félnek a népszabadságtól mint ördög a tömjéntől.

A veradó-zsarolók!

Nem titok sem előttünk, sem társadalmunk előtt azon tengernyi visszaélés, mely a katonaiállás körül mondhatni naponként burjánzik, melynek elejét veendő a kormány halomra gyártja ellenőrzésre célzó rendeleteit, melyek csak arra valók, hogy mindinkább terjedő fúfangosság által ismét kijátszassanak.

A sajtó állami életünk ezen rákfénjét, közgazdaságunk egyik megrontóját, erkölcsünk megmészézőjét eddig csak ritkán érinté, mintha félne hozzányúlni, nehogy magára is a fene ráragadjon.

Az „Egyetértés” f. é. 251. számában írja: „Már rég ideje annak, hogy a miniszterium előtt felítűt, hogy Bácsmegegye vagyosabb polgárainak gyermekei a katonakötelezettség alól kibújnak; — tudta azt, hogy itt iszonyú vesztegetések történnek, s ennek egy ízben már nyomába is jött, azonban szépen elusszoltatott a nélkül, hogy valakinek legkisebb baja is történt volna. Azóta a honvédelmi miniszteriumhoz számos panasz és feljelentés érkezett, de vagy névtelen, vagy oly név alá rejtőzött a feladó, a melyen Bácskában nem is létezik. — Végre is azonban lőtött az óra. Bácsmegegye főispánja egy terjedelmes jelentésben panaszt emel azon iszonyú vesztegetések és zsarolások ellen, melyeknek a közönség a hivatalos közegek részéről minden ujjoncász alkalmával ki van téve s melyet egy jól szervezett banda a legiszonyabb lelkiismeretlenséggel gyakorol gazdagon, szegényen egyaránt. — A mint hírlík, roppant sokan elkezdve a községi jegyzőktől fel a legmagasabb megyei tisztviselőkhöz, fő- és járásorvosokig compromittálva vannak ez ügyben. — Hogy tehát ezen jó madarakat lépve kerítsék, néhány ezer embert rendelt a honvédelmi miniszterium újbóli felülvizsgálatra, s rendelt ki egy bizottságot úgy ezek megvizsgálása, mint a vizsgálat megindítása végett. — Mi sem vagyunk barátai annak, ha a kormány derüre borura költségek minden haszontalansággért s tudjuk, hogy ezen felülvizsgálat elnyel néhány ezer forintot; de ha a kormány az adózó polgárokat egy szervezett rablóbandától megmenteni törekszik, ezt nem csak helyeselni tudjuk, de a kormány kötelességének is tartjuk.”

Azonban a „Baja” egy zombori névtelen levelezőjének a kormány ez intézké-

volt. Az ősz szokatlanul kemény lőn. Szegény legények beesett arcu dróttostótok, kanászbotárokkal volt tömve az ivószoba. Oda nem mehettek. Az öreg teste törődött, batyadt volt, nyugalomra vála szüksége. Külön szobáért esdekeltek. Könyörtőlletből egy az istálló melletti kamrába lőnek utasítva. Szűk s nem embernek való hely volt biz a. De azért kettesek csak elfértek benne; egy fekhelyül szolgál — esomó szalma s jó éltető meleg leveles bőven kielegette igényeiket.

Este felé járt az idő. —

Szűk, kifelé táguló nyíláson szűrődék be a kamrába az alkonyi nap sugára; Jeremiás leverten, szótlanul állt a kamra közepén; a sugarak épen tar homlokára esve, gloriát képezve biborosra festék azt. Arcának nemes, méltóságos vonásai teljes világításban tűnének elő. Gyenge illatos szellő tévedt be a nyíláson, megérinté a lány a zenész forró homlokát és arcát; hirtelen felderülének annak sötét vonásai, a homlok redői félig elsimulának, sajátos, fény, kezdte terjengeni a homlok márványán, ég felé emelt szeméinek szomorú sötétjéből néma, forró epedés sugára látszott előtörni, arcizmai, oldalt lefelé ős hajszálai mintegy dejes izgalomtól gyengén reszketni kezdének, — oh! oly megható, látvány volt az agg Jeremiás e pillanatban!

Mint midőn a boldog állapotban levő nő szíve alatt, lelkének mása, a kedves magzat először magmozdul: s arcán a mondhatlan gyönyör, édes fájdalom halvány bíboromacsa ragyog, — olyan volt a zenész e percben!

Megragadva egy szent pillanattól, mely miként a Horeb égő csipkebokrából szülő Ur Áront; ébreszti öntudatra, szent missiójának betöltésére a nyugvó szellem; midőn a lélek kitörve az anyag tért szabó korlátai fözül, szabadon csapong sasszárnyaival ismeretlen régiókban, — s mely pillanat: — közönséges nyelven úgy hívják, — hogy ihlet!

dése nem ketszik, mert kizárólag Bácsmegegyére szól és mivel nyilván a főispán feljelentésére keletkezett. Cselszövényt emleget, mely némi vizsgálat után egész meztelenségben tárul szemünk elé, hálóról szól, melyet ravasz kezek a megye házában szőnek s közel tisztújítás alkalmára, hogy a megye főispánja mindenképen geniroza érzi magát a megye tulajdonképi kormányzóí által sat. — Azután jajveszékel, hogy mennyi költségre fog kerülni ezen felülvizsgálat és mennyi zaklatásba és végre azt állítja, hogy kislit a turpisság; de hogyan silt ki? azzal adós maradt.

Nem irigyeljük a megye székhelyéről felszállt védőnek szerepét és csak azt mondjuk, hogy majd a felülvizsgálat után lehet megmondani, a turpisságot kire, vagy kikre kelljen alkalmazni, de annyi bizonyos, hogy Bácsmegegyére nézve bizonyos értelemben, hogy első ízben is és csak ezen megyére terjed ki a felülvizsgálat, holott a vesztegetések és zsarolások csaknem általánosak, képezvén kivételt a tiszta eljárás.

A katonaiállási vesztegetések oly természettek, hogy csakis óvatosan és tapintatosan keresztülvitt felülvizsgálat derítheti ki azokat, hisz előttünk is nem egy családapá, nem egy katonaköteles vallotta be őszintén, mennyi tenger pénzbe került a katonai kötelezettség alól megszabadulása, bevallották, ki volt azon lelkiismeretlen főtisztviselő és más esetben ismét azon gaz közbenjáró alsóbb rendű tisztviselő, ki megszabta a bűn árát, ki vette fel, nem egyszer panszolták előttünk, hogy ezen vesztegetésekre két, három fu után csinált (uzsorás) adósságoktól nem tudnak menekülni, hogyan átkozza őket a második, harmadik, negyedik fu, kinek megmentését immár nem eszközölhetik, holott az első, második, harmadikra meghozták a pokolnak az áldozatot, megtörtént, hogy a katonának felavatott második fu kést szűrt idősb fivérébe csak azért, mert ezt szílei ily módon megváltották a katonai szolgálattól, — míg az ő megmentésére már nem tellett; láttuk, hogy osztály alkalmával a testvérek betudták a katonaságtól kiszabadítás költségeit 400—400 frtot az illetők osztályrészebe; de ki győzné elősorolni az egyes eseteket, melyek egyiket sem képesek az illetők bebizonyítani, mert hát biz a vesztegetésnél tanu nem volt jelen!

A műveltebb osztály az egy évi önkényesi intézmény következtében most már ritkábban fordul a vesztegetéshez, de a vagyosabb földműves osztály minden áron törekszik fiait megváltani, mint ő mondják, és ezt utánozzák szegényebb vagyonu polgártársaik is, noha megrontván vagyonukat azzal, néhány évre dob alá kerülnek.

Nem tudjuk, nem is akarjuk kuttatni,

... A kialvó félben lévő méces lángra elenyészte előtt még egyszer fellobban: a beteg zenészben is az élet, a szellemelő utóó csillama tűnt fel.

... Magasztos, dicső jelenet volt!

De csak „volt.”

Pár perc múlva eltűnt a napsugár, a körülárnyékoló ihlet búvköre eloszlott, nem suogott a langy alkonyi szellő, kriptai esend, vakhomály, uralkodott kiűn és benn, az ivóteremben vigadók zaja mint halovány visszhang, egyes töredékekben ért ide.... A kis vezető fiu gyöngyöden fogá meg az ősz férfiú reszkető kezét, lágy, bensős szeretetteljes hangon suttaga: „Atyám! eljött az éj, hajtás nyugalomra fejedet; beteg vagy, oly sápadtfehér az arcod, majd örököden fölötéd.”

Végigsimítá homlokát kezével az öreg... hirtelen reszketés fogta el tagjait. — Jól mondad fiam! — Szólt elgyöngült hangon, beteg vagyok — készítdt el fekhelyemet, — vezess oda —

Pár perc múlva kevés zsuppszalmából, szentes rongyok — s pár gyékénydarabból készült nyomorult fekhelyen pihent az agg Jeremiás.

Még csak hegedűjét kérte magához — Lázás örömmel ragadta meg az odanyújtott kopott hangszert, odaszorítá — tán utójáró dobogó kebléhez, halk sohaj lebbent el ajkairól — elaludt. —

Felötte virrasztott a részvett anygala a kedves képi szőke fiu személyében.

Valóban megható gyöngyödség, páratlan példánya a való, önzéstelen ragaszkodásnak!

Sűrű homály uralkodott a kamrában. Méla esend, csak az ősz zenész nehéz, szakgatott lélekzése hallatszott — Olykor nyugtalanul fordult meg fekhelyén — homloka izzó volt, arcán forró veríték gyöngyözött alá.

Hallga! most szólni kezd —

Szelid, esdeklő, bűháatos hangon —

TÁRCA.

Jeremiás.

— Rajz. —

Hetesi Kis Páltól.

„Hallottátok a hegedűt...?”

Oly siralmas, oly lelketrázó volt... Megtelt tőle a sziv búval, a szem könnyvel; majd észak fagyával hűte le, majd dél tűznapijának lángjával gyújtá fel a lelket.

Majd a fantasticus lelkesedés megrázó disharmonijája zúgott, rengett végig a húrokon, majd szelid ábránddá simul el az izgató hang, mint egy kedves, virágos tavasz álma ragadja meg lelkünket, szívünket, idegeinket sejtelmes, borongó hangjával:.....

Életem folyóan
Búsul lengedez,
Életem folyóan
Tört sajkam evez;
Rajta utazólag
Vérző szivem ül
S messze, ismeretlen
Part fölő röpül...

Csöndben és vihar közt,
Sziklán és habon,
Csöndben és vihar közt
Szállt te csolnakom!
Élet hajjain túl
Majd szivem kiszáll,
Messze szebb világok
Békepartján!.....“

Az öreg Jeremiás húzta tovább... Húzta keservesen, édes-fájón...

Fénytelen szemében könnyesepp csillogott s gördült alá sovány ábrázatján keresztülkopott, lyukas öltönyére.

... „Könyörtület a szegény világtalan zenész iránt!... csak egy garast!...“

Ki hallgatna rá?

Ki gondolna a szegény zenészszele?

Szava kiáltó szótát a pusztába!

Az armenők hideg, közönyös arc-
cal szemlélik a világtalant, még e tirtheusi

A képviselőház szept. 28-iki ülésében a curiai bírások képviselői igazolási ügyekben szóló törvényjavaslat 62 szavazattal 64 ellenében elbukott.

KÜLFÖLD.

Franciaország a közelgő választásokra készül és Thiers manifesta mával foglalkozik. Oly nagy hatást tett a manifeszta, hogy Decazes arra akarja bírni Mac Mahont, miképp egy újabb és szilárdabb manifestumot bocsásson ki. A párisi IX. választókerület bizottsága, melynek elnöke Hugó Victor s alnöke Gambetta egy kiáltványt tett közre, melyben a francia demokrácia vezetőjéül Grévy van kijelölve.

Német- és Olaszország a bárság újabb mézes heteit töltik. Mióta Crispi az olaszakamara elnöke Berlinben látogatást tett, azóta folyton arról eszegegne, sőt oly versiókat is hoznak napfényre, miszerint Bismarck az olasz szövetség támogatása mellett még tavasz előtt megakarja támadni Franciaországot, hogy így elejét véve egy osztrák, francia, angol, török és spanyol szövetségnek Ausztriát mindvégig kinos sakkban tarthassa. Erre magyarázzák azon körülményt, hogy az ősi gyakorlatra behívott tartaléksereget nem bocsájtotta haza az olasz kormány, hanem a békelétszámot felemelte. Crispi a midőn Berlinből távozott következő táviratot intézte a német császárhoz: Németországból bucsuzván sajnálom, hogy felségédet nem időzölhetem nemelyesen, és kötelességem tartom, hogy felségednek, mint egy nagy nemzet vedurának a legmélyebb köszönetet nyilvánítsam a német nép előkelői által Olaszország iránt kifejezett rokonszenvedésük biznyitékáért. — Egy olasz agyúnszad Luissiba ment, hogy meggyőződést szerezzen az állítólag ott az olaszokon a basibozukok által elkövetett erőszakosodások felől.

A román vasutak, mint Bukarestből értesítenek, annak idején felmondták a további állítást az orosz kormány részére, ha csak korábbi követeléseik, a melyekért csupán hon-okat kaptak, ki nem fizetettek. Most arról értesítenek, hogy az orosz kormány az öt millió frankra rugó összes követelést aranyban kifejezte az érdekelt vasutaknak, melyből a főrészt a jassy-bukarest-gyurgyevói és a bukarest-veveserovai vonalra esik.

A háboru.

A hadműveletek szünetelnek. Mehemed Ali a multkor említett erős kémszenle után meggyőződően az oroszok erős haderejéről előbbi erős posztójába vonult vissza, nehogy az oroszok saját előnyös helyzetüket felhasználva Mehemed Ali seregét végtelen állásban megtámadják s így az eddigi győzelmek sikerét tönkre tegyék. Mehemed Ali tehát a Kara-Loz mellett erős állásaiban várja a carevits seregét, kinek okvetlen támadni kell, ha csak azt nem akarja, hogy a már bekövetkezett esős idő hadműveletét meginkább megnehezítse. Mehemed Ali sokszor említett kémszenlének még az a feladata is volt, hogy az oroszokat e ponton lekötve megkönnyítse Osman táborába indult segítség bejutását Plevnába. A terv mint tudjuk sikerült. Osman basa Plevnánál most már nyugodtan várja az oroszok támadását, habár hír szerint az orosz-román hadsereg Plevna előtt 130—140.000 emberből áll. A hadműveletek szünetelését azon körülmény is okozza, hogy az orosz vezérkarban némi változás történt. Ugyanis Totleben és Kotzebe tábornokok a haterre hivatottak. Az egyik Miklós hereceg a másik a carevits adatlusa lesz, és így a főparancsnokok, mintegy elbocsájtattak. Ujjabb hírek szerint Sefket basa újabb segítséget, élémiszert munniót fog Plevnába vinni. Ázsiából érkező csapatok sűrűsen a dunai haterre kldetnek. Az egytomi alkirály által felajánlott 40.000-nyi segély contigens utolsó része 12.000 főnyi had legközelebb megérkezik Konstantinápolyba. Az önkéntesek és unjonek rajongásig lelkesültek, a hadügyminiszter egyremásra minden heten képes egy hadosztályt kiállítani.

September 25-ikén Plevna alatt üt-között volt, ez alkalmossal 100.000 ember támadta meg Plevnát s a támadó sereg veresége oly teljes volt, hogy számos ágyut hagyott hátra.

Szulejman pasa a 2000 orosz által védett Elénát megtámadta, azt elfoglalta és szétrombolta az ottani erődöt.

Az oroszok oly hajóhidat akarnak építeni a Dunán, mely a jégzajlásnak is ellentálljon. A hid majdnem két millióba fog kerülni.

Szerbia legközelebb ultimatumot akar Törökországhoz intézni, hogy a szerb táron folyó csapatgyűjtéseket hagyja abba és csak ha — a mi természetes — a porta erre tagadólág válaszol, a kiporozott gyáva szerbek újra actióba lépnek és október 10-dikén hadat üzenve két hadtestet rögön átvissznek a határon.

Más hírek szerint Szerbia és Görögországnak ismét nincs kedve háborúba keveredni. Különösen Szerbia attól tart, hogy az erdélyi mozgalom következtében újabb egy hadosztályt állít fel az osztrák-magyar monarchia s így könnyen megtörténhetnek, míg ok Oroszország bérenceiként elveretik magukat Plevnánál vagy másutt, addig az osztrák-magyar hadsereg Belgrádba vonul.

Szerbia hadi terve is meg van állapítva s pedig az elmúlt háború — tervébe hasonlólág. Az egyik hadtest Nikicával hajt egyesülni és localizálni (?) a háborút, aka-

azonban, mely Oláhországban volt számba és az erdélyi vasuti állomásokra, valamint a bécsi pályauvarokban le lettek foglalva, mind osztrák fegyverek és Béesben lettek feladva. Az eddigi nyomozások azonban még nem derítettek ki minden részletet, a feladók nevei még nincsenek mind ismerve és így egyelőre tartozkodunk is kell nevek említésétől.

A székely felkelésre nézve különféle egymástól eltérő, sőt egymást határozottan cáfoló jelentések vannak forgalomban. Ezekkel szemben és ezek ellenére határozottan és minden kétséget kizárólág állítható, hogy a fegyverszállítványokat néhány törökbarát gazdag angol rendelte meg s küldötte Párisból Béesen keresztül, nem létező székelyek nevére Brassóba. Minden kétséget kizárólág jelenthető most, hogy a címzettek nem is léteznek s a dugárak épen azért fedeztettek fel, mert kézbesítésük lehetetlen volt. Minden nagytiszt foglal magában, mely arról szól, mintha csakugyan feltalálható személyekre szólt volna a szállítványok. A vizsgálat nagyon eredményesen foly, de eddig semmi sem derült ki. Bécsi a gyanu, hogy a szállítványokat a bécsi feoderalisták eszközölték, kik most a gyanut az angol kormányra hárítják.

Az erdélyi fegyver- és töltényszállítások ügyében kezd működni a törvényt nem ismerő zsanádrág, eszközöl befogatásokat minden alapos gyanu és a tényállás megállapítása előtt. Távirati hírek szerint Balázs tekintélyes székely földbirtokos, Bartha Miklós volt országgyűlési képviselő és Horváth Ignác volt honvéd alezredes elfogattak a Tisza környékén szabadelvése és alkotmányosságának nagybó dícsőségére. — Pedig még ostromállapotot sem hirdettek Haynau tanítványai!

Helfy Ignác országgyűlést képviselő Thais főkapitány nevében négy hordáruhába öltöztetett titkos rendőr felügyelet alá vette, egész éjjel nem távoztak szállásáról és másnap elkísérték az országába is, hol ez iránt Mocsary interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, ki azt felelte, hogy a kormány ezt nem rendelte el és semmit sem tud róla, ígérte egyuttal, hogy azonnal megvizsgálta az ügyet. — A „Pester Journal“ azt írja, hogy Helfynek és az „Egyetértés“ szerkesztőségének rendőri felügyelete a kir. ügyészség által lett a fővárosi rendőrségnél elrendelve. A képviselőház a képviselői immunitás ezen vakmerő megsértése miatt legnagyobb izgatottságban van. Thais főkapitány bukjal Helfy elől, nehogy számot kelljen adni az erőszakosság miatt.

A magyar aranyáraké f. hó 9 és 10-én bocsáttatik nyilvános aláírásra Európa főpiciain: Londonban, Párisban, Bécsben, Berlinben, Frankfurtban, Brüsszelben és természetesen Budapesten is. A kibocsátás a bécsi hitelintézeti csoport (Rothschild) közvetíti. A kibocsátás részletei következők: A 6 százalékos aranyban kamatozó járadék aláírójának ógában állandó befizetés egy részét I. kb. magyar kincstári utványokban teljesíteni, ezeknek névérték 50 st. fontját mint egy 500 arany forintba számítván, mely esetben az aláírási ár mintegy 82 arany forintot teend 100 arany forint névértékű járadék tökéért. A teljesen készpénzben történő befizetésre nézve az aláírási ár megközeleliti a 81 arany forintot.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház szept. 27-iki ülésében az interpellációkat megelőzőleg a curiai bírásokról a képviselői igazolási ügyekben szóló törvényjavaslatot tárgyalta a ház. Az elnök indítványára e törvényjavaslat tárgyalása felfüggesztetvén. Ezután Bauszner Guido interpellálta a miniszterelnököt: Vajjon gróf Andrássy és hereg Bismarck iménti szándékok találkozásuk Salzburgban az eddigi betárgi viszonyt a monarchiának és a német birodalom között megerősítette-e? Utána Tisza Kálmán válasza következett, ki nyugodt az iránt, hogy idővel politikánk iránt még azok is elismeréseket fogják nyilvánítani, kik ma megtámadják, mert lelkéből meg van győződve, hogy a politika, a mely következik, a magyar-osztrák monarchia és Magyarország jölétéért követtek. Szerbia és Románia háborúba menetét illetőleg, sem a bécsi reichsrathban, sem bármely kormány nyilatkozatban mondva semmi sem volt s így tévedés azt állítani, hogy a kormány ez irányban kimondott valamit és aztán visszavonta. Hogy a kormány felszóllalt, a midőn a Dunába a torpedók stlyeztetek a török kormánytól, oka az volt, mivel az nem jeleltette meg a helyeket, hol a torpedók el vannak silyesztve (hogy is ne?) — Azon nyilvánulások, melyek a négytűléseken és más tüntetéseknél előfordultak, a kormány által komoly figyelemre méltatandók ugyan — de ezek utbaigazított nem lehetnek, (akkor kár figyelemre méltatni) különben is nincs ellentét a kormány és a nemzet politikája közt, miután mindegyik a magyar-osztrák monarchia és Magyarország jölétének megóvását tüzte ki célul. Érdekeinket megóvni pedig két út van (most jön a phrasis) az egyik, megpróbálni mindent (még a monarchia jövőjének feladozását is?) még pedig a siker reményével (!), hogy ez megtörténjen a nélkül, hogy elhurocoltassanak a nép fiai és előre elköltessék három generáció keresménye (ha később azután összenyomnak is — az se baj — mi csak a mával és ne a holnappal törődjünk.) A másik: megvédni érdekeinket, de minden áldozatok árán, melyeket el lehetett volna kerülni (igen — ha a krokodil szájába reptlünk, csak hogy meg ne egyen bennünket.) Si-

mányt foglalt le, melyek „geprészletek“ cég alatt a vasuti vég-tájak különböző pontjaira: Seps-Szent-Györgyre, Kézdi-Vásárhelyre stb voltak irányozva. A legnagyobb teher — két egész waggon szállítmány — hátultöltőkkel és lökészetekkel a brassói indóházban foglaltattak le, hol különben a raktáraknak, melyek felettébb túl vannak halmozva, átvizsgálása még mindig foly. Megjegyezhetjük, hogy hasonló jelzett szállítmányok már korábban is indítottak a brassói indóházból, valószínűleg a bodzai és ojtói szoros irányában utnak s állítólag egy fuvaros az uton egy ládát elvesztett, mely a brassói hatóságokhoz beszállítva és fölhubva török fezekkel volt tele. A m. vásárhelyi főügyészséghez már napokkal ezelőtt érkezett Budapestről rendelat, a helyszinére való ki szállás iránt s a főügyész szabadságidejét élvezvén, Draveczky alügyész szept. 27-ére Seps-Szent-Györgyre utazott. Sebentyen főügyési helyettes pedig Kolozsvártól távirati utasítás következtében 27-én az esti vonattal távozott Brassóba. Végül a „Kelet“ még a következő sürgönyt közli Brassó szeptember 28-ról: „Brassóban 20 láda Venzel-féle fegyvert, nagy mennyiségű főlhóddal ellátott tölténysakkákat és fezt foglaltak le. Több más állomásokon szintén történtek feloglalások. A főügyész és két miniszteri biztos itt van. Hallomás szerint befogatások is történtek. Az igazgatóság nagy. Senki semmi bizonyosat sem tud a szállítmányok küldőjéről, melyek Bécsből érkeztek! Tegnapelőtt Kézdi Vásárhelyre, az éjjel Seps-Szent-Györgyre 5 század katonaság küldetett.“

Az ugynevezett erdélyi légioról néhány nap óta közölnek a lapok kalandosnál kalandosabb hírek többnyire összefüggés és hiteles értesítés nélkül, az egy véletlen által lett felfedezve. Egy megsejtült láda, mely fegyvereket tartalmazott, vezetett a dolog nyomára, egyidejűleg történt Bécsben is egy feljelentés, mely tiltokban Erdélybe küldött fegyverekről szólt. Most már constatálva van, hogy két egészen különböző egymás mellett haladó csempészet lett földerítve. Ugyanis a küldött fegyvereknek és töltényeknek csak egy kis része volt azon egyéneknek számba, kik mint külön székely légio lettek volna Oláhországba betörendőek, a többi küldemények azonban, egészen más emberekől elküldve és más egyéneknek címezve más alakban esomagolva azon célból küldettek az erdélyi határvárosokba, hogy onnét mint dugárak csempésztessék át a határon Oláhországba az oláhok számára. Az erdélyi légio szervezése, idegen kalandorok eszméje volt. Ami az erdélyi légio ügyét illeti, nem lehet annak oly nagy fontosságot tulajdonítani, mert hiányzott volna, még ha nem is fedeztetik fel idejében az ottani lakosságuk kedve és szándéka ily kísérletben részt venni. Találkozott volna talán 100—150 egyén, kik fegyverrel a készben átlópodznak a határon, de maga a néptömeg semmit sem tudott a dologról nem is lehetett hozzájuk férni ily ajánlatokkal, mert sehoh sem talált általános visszhangra. 100—150 embernek pedig bizonyára nagyon hamar elment volna a kedve ellenséges terület támadási célból beharagolni. Az ezen egyéneknek küldött fegyverek mind Angolországból jöttek és kitünő új rendszerű puskák. A többi sok fegyverszállítmány

haldokló zenész sápadt, hidegülő kezét. — Nem akar mellőle perze sem távozni. Jeremiás nem beszél már. Csak halk nyögések, kinos sóhajok hagyják el ajkát.

A betegség legnagyobb mérvben ére utól. A lelki rázkodások és külbehátások megtörték a gyenge, roskatag alakot. Fessük-e még tovább is a megrázó jelenetet?

Mit mondjunk? Öregünk állapota mind komolyabb szint ulti magára; előrelátható volt az elválsai katasztropha, mely a ittmaradónak kint, az elköltözönek örök nyugalmat vala adandó. —

Végre a hosszú kinteljes új után fel-pirkadt a hajnal a keleti égboltozaton; megjelent az első fényugár a kamra ablakánál is, — betekintett, — óh szörnyűt láthatott ottan! megtörve a vasrácszatón hanyatlott vissza. —

... Kisznevettél! Mire a nap fele pályáját megfutá az égen: Jeremiásé be volt végezve a földön. El is temették. Egyszerűen, minden pompa, hosszas szertartás nélkül, — csak úgy mint a szegény embereket szokás. Összetakolt pár deszka, fehér szemfedő, csendes halotti ének, és meg volt minden.

A test átadva az enyészetnek. Nevét is elfeledik maholnap. Ki is gondolna rá? Ki gondolna az öreg Jeremiásra? ... Fenekig írtive a serleg. Még csak az alja van benne, írtítsük ki azt is. Még pár esetvönás, és a kép befejezve. A vihar által fölkaavrt hullámok felett átsikamlik még egy gyenge szellő, utóhangjaként az elvonult vésznek; majd elsóhaj az is, a hullámok csesendesednek, a nyugalom ölébe zártan hallgat minden —

Hát a kis vezető fiu? Hol volt ő? Sorsa merre veté, merre bolyongott hazátlanul, éh-szomjtól gyötörtetve? Egyszerűen történt.

Sorsa merre veté, merre bolyongott hazátlanul, éh-szomjtól gyötörtetve? Egyszerűen történt. Az agy Jeremiás örök nyugalomra helyezése után a szállásadó koresmáros karolta fel a boldogtalant, mint felügyelőt alkalmazta jószága körül. Talán jobb dolga lesz ezentül!

valljon ez állapotok az utóbbi években is fenállottak-e még nálunk, hisszük, hogy jobbra megváltoztak már, de azért azok gyökéres orvosságát csakis az időközönkénti felülvizsgálathatn találjuk fel.

Az időközönkénti felülvizsgálatok nem csak eszalhatlanul felderítendik a netán elkövetett bűnököt, — ha ugyan a felülvizsgálati bizottság óvatosan állítatik össze; hanem a jövőre Damokles kardjaként fog függeni a vesztegét és vesztegetést elfogadónak feje felett egyaránt, de a felülvizsgálati bizottságok tagjainak előleges közzététele előttünk nem látszik célra vezetönek.

Az hisszük, hogy a zsarolások nagyobb részt oly katonakötöteleken követteknek el, kik amúgy is mint alkalmatlanok nem szoroztatának be. — Ezek sem hagyának magukat oly könnyen elámitani, ha példa adatnak arra, hogy a felülvizsgálatnál besorozások történtek, mert annyi óvatossággal bir népünk, hogy ily példa után nem menne be azok csapdjába, kik könnyen-hívőségét ily alkalommal ugyancsak felhasználni szokták.

A „székely-török légio“-ról.

Ezen ügyről, a kolosvári lapok hoznak egy és más részletet. Így a „Magyar Polgár“-ban ezeket olvassuk: „A tényállás az eddigi hiteles adatok szerint a következőkben foglalható össze. A brassói pénzügyőri közegek szept. 26-án az indóháznál reá jöttek, hogy lábában fegyverszállítmány van. A nyomozat még más lábában, tehát összesen 15 láda Martini-féle fegyverre bukkant, mely Bécsből szállítottat. Erre jelentés tétettet azonnal s felsőbb helyről szigorú parancs érkezett, hogy a nyomozat minden vasuti állomáson a legszigorúbb ellenőrzés mellett hajtassék végre. A további kutatásnak az lett az eredménye, hogy másnap Homoródon a vasuti állomásnál még hat lábában fegyvert, löpört és tölténysakkákat kaptak, földvárt pedig ugyancsak az indóháznál 200 darab lövegyvert, 37.000 darab töltényt foglaltak le. Szentiványi Gyula főispán táviratilag felkeresette Sebentyen Mihály főügyészt; hogy azonnal induljon Brassóba. E sürgöny Sebentyén — ki épen Maros-Vásárhelyre volt utazandó — Kolozsvárt kapta, ő tehát 26-án, az éjjeli vonattal Brassóba s esetleg Seps-Szent-Györgyre utazott el, nyomozást megindítani. Ugyancsak egyidejűleg ezzel Budapestén a vámháznál 1000 darab robbanó golyót foglaltak le, melyek mint gép-alkatrészek kültettek. „Jean Vidacs“ név alatt. E szállítmányok mind Bécsből érkeztek, s emek nyomán a keleti vasut igazgatósága szigorú rendeletet kapott, hogy az egész vonalon mindazon szállítmányok, melyek Bécsből érkeznek, bárkinek legyenek címezve, mind addig ki nem adhatók, míg meg nem vizsgáltattak. A vasuti állomásoknál tehát mindenütt az utasítások szerint jának el, s Kolozsvárt is a kereskedők és magánosok szállítmányai vizsgálat alá vétettek. A „Kelet“-vasárnapi számának vezércikkében a következő adatokat találjuk: „Egy vámtügyi hivatalnok, miniszteri biztos, ma öt napja érkezett Budapestről a nagyváradi-brassói vasuti vonalra s a keleti vég-táji állomásokon már kezében levő adatok alapján, kutatást vitt végbe az áruaktárakban s Homoródtól kezdve Brassóig több szállit-

— Ugy-e mondád, esküvel fogadtad, hogy eljössz? — nem jöttél! — Hivatalak! — — oh, ha ajkammak a kétségbeeséselta jeremiáidait hallád vala, kitörtél volna egredből, hogy lejőjj hozám megvigasztalni édes beszéddel, forró esókokkal, szelid öleléssel; — — úgy fájjt ez a szív! végtelen fájdalom! Ache-ronában elmerült a hit, szeretett világító esilaga: zordon éj fogott körül, — rohan- tam — a halálba! Oh Klotilda, elérhetlen egyetlen ideálom! miért is kelle a zordon fátnak kézenk közénk nyúlnia, hogy elragadjon tőlem, hogy boldogságom zenithjéről a kétségbeesés legmélyebb poklára taszított —

Hangja mind erősbült, majd reszkető lön; arcának halvány pírja égő biborba olvadt át.

— Érzem, beteg vagyok; lelke- tem beteg; fém züg, kavarog a világ körülöttem . . .

De mi fény ez? . . . hah! te isteni lény, az üdv, a dícsülés gloriájától körülragyogva, — — ki — — ki vagy? Lelkem imádvá sejtji létedet mennyei alak! . . . tudod, ott az árnyas lugasban; te beszéltél nekem: „szeliden, ábrándos fénynyel mosolygott le a hold;“ rezgett a szőlőlévé; érzem kezeid bársónyérintését, ajkad langra gyujtót forró, tüzes le- hét — — szentséges isten! — — te — — te vagy, érzem, — — Klotilda — —

Imára kulesolt kezeiddel, miként a vihar szelétől lesodort gyenge ág hajlik még egyszer törzséhez, — emelte szeméit a zenés ég felé, — — oh, de ne, ne tovább!

Hagyjunk békével, le a tollal. Ami ezután következik nem érző lénynek való. Gyötrőbb, kínosabb az, mint a gyilokkal átdűfött szív sajgó fájdalma; borzalmasabb a halál eszméjénél. —

Akarjátok-e a legszivrázóbb nyomor gyászos képét látni? hallani a kinos halálbörgéseket, a gyötrő sóhajokat, mik a halottat is fölírának nyugalmából? —

Nem! sürrü fátyolt reá! —

Le a tollal! —

A közli falu toronyórája az éjfélt kongatta.

A virrasztó gyermek hangosan zokogva öntözi szeméinek könyárvával a

rom mondani, egész déli határunkat lángba borítani. A második Plevnához siet az oroszokért meghalni, a harmadik hadtest pedig az inter duos litigantibus majd szépen a sofiai úton Konstantinápolyba sétál és így az övek és nem az oroszok lesz a dióség — hacsak egykét ezer török az egész hadtestet egész Belgrádig meg nem futtatja.

Konstantinápoly, okt. 3. Reuf pasát a balkáni hadsereg parancsnokává nevezték ki, s már Sipkaba érkezett: Szulejman pasa a dunai hadsereg parancsnokává nevezte ki, s már Rasgrádba érkezett: Mehemed Ali pasa haza hívatott.

Konstantinápoly, okt. 4. Tegnap Karsz vidékén Ani mellett nagy ütközet volt. Az oroszokat teljesen megverték, óriási veszteségeket szenvedtek. Mihály nagykerceg személyesen vezényelt. Két orosz tábornok és számos tiszt esett el.

Hely Ignác különvéleménye a bankügyben.

A képviselőház bankügyi bizottsága ellenében, mely mint olvasóink tudják, a kormány javaslatát a bécsi módosítások szerint elfogadta, Hely Ignác tag különvéleményt jelentett be. Ugy a bizottsági jelentés, mint a különvélemény a ház elé terjesztett.

Hely különvéleménye, amint töle másképp várni sem lehetett, az önálló bank mellett harcol s az országos elvnek, e nemzeti szükségnek ép oly lelkes mint avatott szószólója. A munkát három részre van osztva. Az első a bankügyi eddigi huzavonájának adja tömör képét; a második az önálló bank ellen felhozott érveket cáfolja; a harmadik végül az önálló bank szükségességét és fellállításának lehetőségét fejtegeti. Lapunk teréhez mértén közöljük részleken.

Hely van a hazai közélet terén kérdés, mely oly sokoldalú, oly tüzetesen s kimerítőleg megvitatott volna, mint a bankügyi kérdése. Elkezdve 1869-től, midőn az országgyűlés készletre érezte magát az ügy beható tanulmányozására egy nagyszámu enquete-bizottságot kiküldeni, egészen a mai napig, e kérdés állandó tárgyát képezte s képezi a közbeszédet. A sajtónak, valamint a törvényhozási vitáknak.

Ami természetes is; mert alig van köztgy, melynek rendezetlen voltát s az ebből folyó kárt a haza minden polgára oly közvetlenül érezné, mint azon kárt, mely hitelügyünk rendezetlenségéből úgy az államra mint az ország minden egyes polgárára hárulnak.

Ezért ezt az 1867 óta egymást felváltott magyar kormányok is. Kötetekre megy azon jegyzékek száma, melyeket pénzügyminiszterünk e tárgyban hol az osztrák kormánytól, hol az osztrák nemzeti bank igazgatóságától váltottak.

De a hosszú jegyzékváltásnak egyéb eredménye nem volt, mint az az mely meggyőződés: miszerint merő lehetetlenség még csak remélni is, hogy ez idegen intézet akár hajlammal, akár képességgel bírjon hazánk pénzürgalmi szükségleteinek elejét tenni.

Szomorúan s kézfoghatólag tolmácsolta e meggyőződést amaz iszonyu állapot, melybe hitelviszonyaink jutottak. A hazai hitelintézetek szűken és drágán kapva a pénzt az idegen országban s idegen érdekek nyomása alatt működő anyaintézetek, még szűkebben és drágábban mérhetők másoknál; aminek első következménye az volt, hogy a kamatláb oly magasra emelkedett, hogy az üzletembernek nem maradt más választása, mint vagy a szedelés terére lépni, amit fájdalom igen is sokan tettek, vagy a legszűkebb mérekre szorítva a tőzletet, ami megint az ipar és kereskedelem fejlődését bémította; második következménye pedig az u s o r a terjeszkedése volt oly izzasztó méreken, hogy a törvényhozás egy új usztorotvénny igen kezes gyógyszeréhez lön kénytelen folyamodni.

E keserű tapasztalatok még inkább, mint a szakadatan tanulmányozások s vitakozások azon meggyőződést érelték az összes hazai közönységben miszerint hazánk pénzürgalmi szükségletének egyedül csak egy önálló, teljesen független magyar jegybank képes megfelelni.

Egy ily jegybank felállítását sürgeti évek óta egyhangulag a hazai közvélemény, ezt követeli az ország érdeke, ezt a magyar állam tekintélye.

S remélte is, és méltán, az ország, hogy e közvánsága teljesedéseben menend annál is inkább, minthogy a jelenlegi kormányhoz ur 1865. február 3-iki törvényében, tehát éppen azon beszédben, melyben az előbbi kormányt lemondásra kényszeríté s mely kormányrajutásának alapját képezte, igen erélyes tamadázt intézett az akkori kormányhoz épen e kérdés miatt s igen határozottan kijelölte az utat, melyet ez ügy elintézésében követni kell, t. i. fel kell állítani egy önálló, és mint monda, „nem csak a névleg, hanem a valóban önálló“ magyar jegybankot.

Bizvást állíthatni, miszerint programbeszédének ezen része járult leginkább ahoz, hogy a rövid idő múlva bekövetkezett választások oly nagy többséget adott a házaik, kinek programjába nem lett volna fölérve az önálló magyar nemzeti bank.

Remélte és várta a nemzet e kívánsága teljesedését azon okból is, mert tudta, hogy az egyetlen akadály, mely eddig

utjában állott, nemokára magától elenyészik, közeledvén lejárata az o. n. bank szabádmánának, mely Magyarországra nézve ugyan kötelező sohasem volt, de melynek tartamára titkos, hogy ne mondjam büns kezek leköztöttek volt a nemzet szabad rendelkezési jogát.

De remélte és várta az ország e kívánsága teljesedését azért is, mert maga a trónbeszéd „a hitelviszonyok javítását és rendezését, és a bankkérdésnek jog- és célszerű“ megoldását jellemté ki mint a kormány egyik legstígősebb teendőjét; és mert a nemzet a jog és célszerű megoldásnak csak egy módját ismeri: azt, mely a már idézett februári beszédben világosan jelezte volt: azaz nemcsak névleg, de valójában önálló bank létesítését.

Ily előzmények után úgy és általános volt az ország megdöbbenése, midőn múlt év tavaszán tudomására jutott, hogy a kormány nem önálló, hanem osztrák-magyar dualistikus alapra fektetett bank felállítására iránt szándékozik tvjavaslatot terjesztetni az országgyűlés elé.

Mennyivel nagyobb s általánosabb kell hogy legyen a megdöbbenés most, midőn az országgyűlés előterjesztett törvényjavaslat már nem is dualistikus, nem is közös, hanem egy osztrák-magyar ötötözete burkolt bécsi centrális bank-szabádmán törvényesítését célozza, vagyis törvényesítését némi csekély módosítással épen azon állapotban, melynek az egész ország oly rossznak ismert fel s mely annyira bajnak, annyira romlásnak volt ha nem is egyedüli, de mindenesetre egyik fő szülő oka!

II.

A képviselőház által kiküldött bankügyi bizottság alulírt tagja nem tekinti sem a maga, sem a képviselőház ez idő szerinti feladatainak, a szóban forgó törvényjavaslat tüzetesebb bírálataiba becsátkozni; a minék csak akkor volna helye, ha elébb be volna bizonyítva, hogy az a mi szerinte egyedül; mások szerint, még a bankügyi bizottság többsége szerint is leginkább felelne meg az ország érdekének, azaz egy önálló független magyar jegybank felállítását, csakugyan merőben lehetetlen.

Amig ez megcáfolatlan érvekkel, kétségsbevonhatlan tényekkel bebizonyítva nincs, a haza érdekei ellen cselekedni, ha bármi más megoldási módozatot csak tekintetbe is vennék.

Pedig ezt bebizonyítani lehetetlen. Beismerte ezt a tárgyalások folyamán maga a bankügyi bizottság t. többsége, melynek mindegyik tagja ellenkezőleg őszintén beismeré, miszerint az önálló bank létesítésének lehetősége meg volt s meg van ma is; nem vonták ezt kétségbe magok a tárgyalásokon jelen volt kormánytagok sem.

Egyedül csak az alkalom és időszertiség tekintete, ami úgy a kormányt, mint a bankügyi bizottság többséget rábirta, hogy ne az általuk is legjobbnak, az ország érdekének legmegfelelőbbnek és tényleg is létesíthetőnek elismert önálló bank alapítását, hanem az elbirtuk terjesztett, az ország szükségleteit ki nem elégítő, államiságát esorbított, tekintélyét sértő s megalázó megoldási módozatot ajánlják a képviselőháznak elfogadás végett.

E kérdésről állván tehát szemben, ezt kell szigorú vizsgálat alá venni, hogy meggyőződjünk: vajjon csakugyan oly nyomó-e a cél, alkalom- és időszertiség szempontjából felhozott érvek, hogy azok miatt a törvényhozás az ország egyik legérzettebb szükségéről, az államiság egyik mulhatlan kellékéről, egy önálló hitelszabályozó intézet létesítéséről, s hosszú évsoron át még ennek jogáról is lemondjon.

Három érvet hoznak fel különösen oportunitási szempontból.

Először: hogy az ujonnan felállítandó magyar bank jegyei és a rég megszörladült hiteli o. n. bank jegyei közt okvetlenül értékkülönöbözlet állna be, ami még akkor is zavarólag hatna kereskedelmünkre, ha ez értékkülönöbözlet a magyar jegyeket suttánja, vagyis ezek birának diságióval az osztrák jegyekhez képest, s a mi iparunk és kereskedelmünk világos kárával járna.

Másodszor, hogy szilárd alapon egyedül csak oly bank nyuszik, melynek jegyei nem szorulnak a kényszer folyamra, hanem minden percben készpénzre beválthatók. Szükséges tehát mindenekelőtt a valuta helyreállítása; ennek előfeltétele pedig a két állam által közösen garantított 312 milliónyi államjegyek beváltása, — várjuk be tehát, amig mindez megtörtént, és akkor majd felállíthatunk egy minden igénynek megfelelő független magyar nemzeti bankot.

Harmadik oportunitási ok végre, hogy a kormány által előterjesztett megoldási módozat megkíméli az országot azon rázkódástól, mely egy gyökeres átmenetből okvetlenül keletkeznék, s a veszélyes pénzürgi haretől, melyet egy külön magyar jegybank felállítását a két állam között előidézne, kétséget nem szenvedvén, hogy az o. n. bank makacs és rendszeres hadat viselne a magyar bank jegyei ellen.

Alulírt véleménye szerint ez érvek, vagyis inkább félelmek egyike sem bir komoly alappal.

Ami az elsőt, a diságió kérdésről ileti, megfoghatlan, miért állítják oda axióma gyanánt, hogy a magyar bankjegyeknek okvetlenül diságiója lenne az osztrák nemzeti bank jegyeivel szemben? Min alap-szik e föltevés? Ha az ércfedezet aránya olyan lenne, mint az osztr. nemz. banké, vagy ha kell, még annál jobb, teszzen ha 100 millió bankjegy kibocsátására nem 30, hanem 35 vagy 40 millió forintnyi

ércfedezetet állapítunk meg; ha a kezelés észszerű, lelkiismeretes és pontos, — mi hogy nálunk ép úgy lehetséges, mint Ausztriában s mint akármely más jól rendezett országban, fényesen bizonyítja nemely hazai hitelintézet mintaszerű vezetése, — ha az alapszabályok az intézetet kizárólag a bankszerű üzletre szorítják, ha szóval gondoskodva lesz róla, mint kell, hogy gondoskodva legyen, hogy az új intézet a olidítás minden kellékével el legyen látva, mi ok létezik azon föltevésre, hogy mindennek dacára nem birand annyira hitellel, mint az o. n. bank? Merő föltevés az egész munum, mit az osztrák nemzeti bank emberei elbirtuk festettek, de melytől megijedni neveltség, szégyen volna.

Ugyde mondják, az értékkülönöbözlet, még ha nem is a mi jegyeink kárára volna, már önmagában is zavarólag hatna a forgalomra, pedig értékkülönöbözlet okvetlenül lesz.

Ez is merő feltevés, amit más országok példái megcáfolnak. — Olaszthonban 6 jegybank működik, Németországban 33, s egyiknek sincs diságiója! Amerikában és Svájcban hasonlóképp nincs értékkülönöbözlet a különböző bankok jegyei között. Tehát nem lesz nálunk sem, legalább szükségsszerűleg nem.

(Vége a jövő számban.)

Különfelék.

Lapunk mai száma az év negyedik évnegyedének első száma. Mióta a „Pécsi Figyelő“ megindult, azóta minden évnegyed elteltevel szaporodott előfizetőink száma, mely körülmény a mellett bizonyít, hogy Baranya megyében szükség egy független s a szó való értelmében vett szabad levéllel szerkesztett lapra. Hogy e függetlenség és szabadelvűség eszméjének mennyiben feleltünk meg eddig, azt a közönység multunkból megítélheti. Ennyit irányunkról. Mi lapunk változtossága' t illeti, arra jövből is törekedni fogunk, hogy ki-ki megtalálhassa benne úgy a helyi és megyei, mint a nagyvilági eseményeknek hü és lapunk teréhez mért kimerítő leírását. Ezek után, tisztelttel kérjük fel azokat, kik lapunk irányával meg vannak elégedve, hogy a netán lejáró negyedévi előfizetéseiket minél előbb megújítani siveskedjenek.

A pécsvárosi közköltség előirányzat 1878. évre a mint az a gazdasági választmány és a tanács által megállapítva a közzgyűlés elé terjesztetik, kitüntet bevételeiben 106,494 frt 46 krt, kiadásokban 292,912 frt 5 krt. Városi pótdadó által fedezendő hiány marad 86,417 frt 59 krt. A városi pótdadó ez alapon jövő évre 30% százalékos tenné és 30 százalékban véleményeztetik megállapítandók. — Az 1876. évi házi pénztári számadás szerint a behajtható cselekvő hátralékok voltak 37,405 frt 25 krt. — Peres követelések 5,854,46 frt. — Kétes követelések 1224 frt 28 krt. — A városi pótdóhátralék volt 38,982 frt 23 krt. Összesen 83,466 frt 22 krt. — Bizony igen tekintélyes hátralék, mely a behajtási szigor mellett világos tanúsága a nyomornak és pénztelenségnek.

Gerőfi szinigaatógató társulata már tegnapelőtt érkezett városunkba. Szívbőlűk üdvözöljük a „nemzet napzámósait“ körünkben. A nemzetiség emelése, az izlés és erkölcs nemességére hivatott működősök legyen az itteni jogos várakozásnak megfelelő s törekvésüket koronázza siker és elismerés. Mi mindkettőt reméljük. Adja az ég, hogy e reményünk valósuljon! Ma (szombaton) tartják meg az első előadást (Giroflé Giroflá operette). Holnap a „Falu rossza“ című népszínművet adják. E két darabban, vagyis jobban: bemutatód előadásán alkalmá nyílik a közönységnek, a társulat majdnem mindegyik tagjának tehetségéről meggyőződhetni. A bérletek gyűjtését csak e két előadás után eszközli az igazgató, hogy a közönység előbb meggyőződhettsékről — mire bérel, s így az igazgatónak ezen eljárása teljes dícséretet érdemel.

Városunk kapitányát Tróber Mátyás urat fájdalmas betegség érte. Édes anyja Keresztes-Tróber szül. Ferenecz Mária e hó 3-án halt meg hosszas szenvedés után életének 74-ik évében. Áldás és béke hamvaira!

Tízestetek. Karay Nándor pécsi ügyvédnek szalmatedellé próbáza tegnapelőtt este 9 órakor miegy eddig ismeretlen okból kigyuladt s a falig leéggett. A tüzet először a Ferenciek templomtoronyán jelezték, nagy későn aztán kondítottak egyet-egyét a város ház toronyán. Ez egymásután már az ötödik tüzetet, melyet kellő időben jelezni elmulasztottak a városi tűzörök. Jó lesz ezen magas állásu egyéneknek megmagyarázni, hogy a város e legmagasabb hivatalát ne tekinték áféle sinecurának, hanem töltsék be azt kötelesség szerint, mert különben elcsapatnak magas állásukról. A nagy-közári határban a lefolyt héten hat szállóprésház égett le gyújtás következtében.

A „pécsi jogász-segély-egylet“ vasárnap (azaz október hó 7-ikén) reggeli fel 9 órakor alakuló közgyűlést tart, melyre az alapító, pártoló és rendes tagok tisztelttel meghívataknak. Pécsét 1877. szept. 27-én. Kaufmann Imre, színdíei gondnok.

Ép oly jó, mint eredeti gondolat támadt egy helybeli iparos: Brézits Sándor úrban. Ő ugyanis a török sebestültek számára egy tuat díszes mankót készített. A mankók nemzeti színre vannak festve s a mankofej mindét oldala magyar inscripcióval ellátva. Brézits úr azt mondja, hogy 48-ban, midőn mint honvéd megsebestült, nagyon jól esett az ingyen kapott kéz

mankó; hiszi tehát, hogy a török sebestültek is — a kiknek jut e mankókból egy-egy — úgy ahogy megőrültek majd a „fából való támogatásnak.“ (Igen jól tenné Brézits úr — miután már benne van a mankofej készítésben — ha jöteknységéből még két darab mankót készítenne, egyiket Andrássy, a másikat Tisza számára, kik köztudomásúlag nagyon sajtánokra a politikai terén.)

A mint tudomásunkra jutott Dr. Mutschbacher Victor úr a helybeli jogakademia tevékeny tanára váltóeljárás tárgyában mívet fog legközelebb közrebocsátani. Üdvözöljük előre is annak megjelenését, minthogy valóban elkerülhetlenül szükséges kivált az ügyvédi vizsgálatra készülő ifjúságnak ezen lézagpótló mű.

Rozsakaratu rágalmot érte e héten K. bányaitelepi tanítót. Osztyalába járó egy gyermek a tanórak alatt rosszul érezte magát és mert hányási ingerrel házaszkodott, a tanító a gyermeket lazakította. A gyermek másnap meghalt és a tanítónak egy rozsakarója azon lirt terjeszté a bányaitelepi tanítót, hogy a tanító a gyermeket megverte, hajánál fogva a levegőben rázta, s hogy ennek következménye a gyermek halála. — A rágalmot gyorsan terjeszté és általános megitközést szült, a bányaitelepi iskola igazgató a rágalmazott tanítóval együtt gyors vizsgálatot kérték. — A kiküldött iszéki és orvosi vizsgálat kideríté, hogy a gyermek diphtheritisben halt meg, verésnek, vagy testi fenyeitnek nyoma sem volt lelhető, a kihallgatott azon osztálybeli tanulók pedig egyhangulag vallották, hogy a tanító a gyermeket legkevésbé sem akkor, sem előbb nem bántotta s arra a gyermek jó viseleténél fogva oka sem volt. Az elhunyt gyermek szülein sem panasolta egy szóval sem a verést, minek folytán tisztán áll, hogy a rágalmazó gonosz, ártani való szándékból terjeszté a lirt. — Ertesültünk, hogy a rágalmazott tanító fenyeitő uton kívánja srelmét megkoroltatni. Panaszra van egyebként a „F. Z.“ ellen is, mely noha jól értesítve volt a vizsgálat eredményéről, mult csütörtöki számában mégis azon valótlon állítást köckázta, hogy a tanító a rossz magaviseletű gyermeket testileg megfenyeitette.

A díszabási hivatalnál ázsiai állapotok örvendenek a mennyiben a beadványokról mutató nem készítettvén két három napig kell keresni, míg az egyes beadványok számát az érdekeltek megtalálják. A pénzügyi igazgatóságnál meg vagy 6000 drb. illetékleírás stb felfolyamodvány van restantiában — elintézettellen — de azért végrehajtani és árverezni kijönnek mindennek dacára, csak hogy minél több költséget okozzanak.

Curiosum. Metz Anna némedi lakosná a szerémegyei árvaszékhez 600 dtl öröksége és kamatai iránt kérvényt adott be magyar nyelven. A ukovári törvényeszek mint illetékes hatóság azonban a beteresztést visszaküldte mert nincs a horvát királyság nyelvében vagy legalább németül szerkesztve. A németnek tehát a magyar korona ezen területén előjoga van magyarul!

Az erdő-örök szakvizsgálója ügyében a közzgazdasági miniszter a következő újabb rendeletet bocsátotta ki: Az „erdő-örök szakvizsgálója“ f. é. nov. hó 19-én és a következő napokon fog, a f. é. jun. hó 10-én kelt és annak idejében közzétett szabályzat szerint, és pedig: Pozsonyban, Kaposvárt, Kassán, Temesvárt és Kolozsvárt megtartatni. Felhivataknak tehát mind azok, kik az „erdőörök szakvizsgálóját“ letemni szándékoznak, hogy eredeti bizonyítványaikkal felszerelt folyamodványaikat egyenesen az ezen vizsgák székhelyein működő főispánokhoz nyujtsák be!

Nem Andrássy gróf érdeme! Feltilint a legutóbbi fővárosi világitások, hogy Andrássy gr. budavizavárosi palotája is a török győzelmek ünneperé fényárban uszott. — E miatt a kérdőre vont házfelügyelő kijelenté, hogy ő ugyan nem világitott, de a bérloőknek meg nem tilthatta azt, azok pedig illumináltak, köztük két görög család is. — Mi meg azt tanácselöljük muszka éár kezét nyalósó ő rusznakységának, hogy palotáját nagyuri módra ne adja átrendába, ha azt akarja, hogy setéséggel tüntessen.

80,000 font ember haj importáltak keletről, Spanyolország és Sziciliából Marseillebe évenként. Ezen kívül mintegy 40,000 fonta rug azon hajmennyiség, mely Paris, Bordeaux, Lyon és egyéb francia városok pöcecsatornái és szemétdombjairól nyeretik, mely bizonyos tisztítási és festési processuson keresztül menve, az az elegans hölgyvilág hajékelű chignon, firtők és egyéb hamisítványok alakjában van hivatra szolgáláni. Ha a kényes hölgyeknek csak páányi fogalmuk volna azon hajak történetéről, melyekkel fejüket leboritják, kétszer is megdölnének, mivelőt oly divatba ragaszkodnának, mely csak a feltételes szemlélőt vagy a vakságát megvert udvarlót képes megcsalni, és mely a tisztaság és kényesség fogalmaival határozott ellentétben áll.

Kaliforniai kegyelet. A minap egy előkelő aranyásó hunyt el Kalifornia egyik nyugoti városában s barátai elhatározták, hogy fényes temetést rendeznek tiszteletére. Egy szomszéd aranyásót ki valamikor derekéi laski pásztor volt Észak-Amerikában, de ezt az „égthajlat“ miatt elhagyni kénytelenült, lön megbízva a gyászbeszéd megtartásával. Miután az ottani szokás szerint az elhunyt emlékezetéért derekasan hozzáláttak az ivászhöz, végre kivonultak a temetőhöz, mely mintegy 100 yardnyira lehetett aranybányától. A köztiszteletű exlekípásztor meg is kezdte beszédét, melybe mindinkább belemélyvedve, mind tovább

fűzte áhítoatos gondolatának megerezesztett fonalat. Az aranyások térdeplve hallgatották a beszédet, aztán meg is unták egy kissé, elég az hozzá, hogy néhány szóra-között egyszerre túrkálai kezdett a fölvetett földben. Ekkor az egyik egy arany-szemet talált; a másik látva ezt, tovább folytatta a túrást, s ő is aranyszemre akadott, melyet lassankint több és több követett. Általános izgatottság vett erőt a gyűlkeztet. A szónok is megszakták beszédét, odanczett s azt kérdé: Mi baj van, gyermekek! Azután nem kéredezett többet, s ő is hozzálatott a munkához. A holttestet félrertágták, mindenki a sírhoz tolongott s ástak a szélrózsa minden irányában, ugy hogy estére akkora lett a sírgödör, hogy ezer meg ezer aranyásó is elért volna benne.

Arisztokraták a zsvábvároson. Ezen cim alatt értelt a „P. Lloyd“ azon tragikomikus esetről, hogy dr. Hiller bécsi ügyvéd irodájában e napokban több kövételést árvereztek el, melyeket az Arbitrage Makler-bank nagyobbára pozsonyi arisztokratáktól gondolta behajthatni, most azonban a viszonyok szerencsétlen alkulásá következtében potom áron volt kénytelen tudadni rajtnk. Majdnem neveltségcses fölemelteni, hogy a követelések összege, mely eredetileg 390,161 forintra rugott, most alig emelkedhetett 479 frt. és 50 krnyi vételárig. Igy például egy báró Hönning ellen szóló követelés 120,000 frt helyett csak 41 frtért kelt el; a fiatal Deym Blanka grófnő 20,000 frtos adóssága 5 frtért talált új bitelezőt; Dessewffy Julia grófnő 59,530 frtos adósságát, pedig 45 frtért szerezte meg valamely vállalkozó szellem. Ezeken kívül voltak még számos igen érdekes adósságok, melyek többnyire tőzsde differenciák folytán keletkezvén, az árverésen a fentebbiekhez hasonló kelendőségnek örvendenek.

A török sebestültek részére gyájtott lapunk f. é. 37. számban érintett adományokról ezen venyét vettük: Budapest 1877. szept. 28-án 115. sz. A csaszari ottomán főkonzulatus Budapest-ten 6t forint 10. kr. és 85. decaagramm tepes vetelét elismeri melyet a „Pécsi Figyelő“ t. c. szerkesztése a csaszari ottomán hadsereg sebestültei számára szives volt átadni és saját kormányában köszöntéte teszi ki az adományozóknak ezen nagylelkű ajándékaért. A főkonzul Halil.

Lapunk mai számához a „Budapesti Napilap“ előfizetési felhívása van mellékelve, melyet tisztelt olvasóinknak kiváló figyelmükbe ajánlunk.

Lapunk egy másik melléklete Halász István úr kir. tanfelügyelői tollnok előfizetési felhívása legközelebb megjelenő „Baranyamegye tanügyi állapota“ című művére. Szerzőnek ezen vállalata nemcsak a lelkesek és tanítók, hanem a mívelt közönység minden osztálya részéről is érdemli meg a pártolást.

Kalmán pécsi divatárú kereskedőnek lapunk mai számában foglalt hirdetésére különösen felhívjuk a közönység figyelmét. Képes úr divatárú kereskedése, mely a mult hó elején „27 kros divatárú-esarnok“ cim alatt állott fen, az üzlet kibővítése és dús felszerelések által városunk bármely hasonló üzletével kiállja a versenyt s meg azon előnyös körülményeire is dícseszkizik, hogy itt mind az árak, mind az árak tekintetében a legsolidabb eljárásal találkozik a közönység.

A török sebestültek részére szerkesztőségünknek adakoztak: Farkas Magdolna két darab ezüst forintot. — Benkovicz Pál 40 krt. — Özvegy Jobst Jánosné szül. Visky Josefa 1,480 gr. tépést. — Tallian Károlyné 2 frtot és 1,160 gr. tépést. — Hefner Jó zsefné 5 frtot és 1000 gr. tépést. — Hefner Ilona 2 frtot. Lengyel Lilla 1500 gramm tépést. özv. Lengyel Károlyné 2 frtot. Lengyel Károly 4 frt. A tépést rendeltesse fél azonnal utnak indítottuk és fogadják feles emberbaráti részvéttüket az illetők meleg köszönetünket. — Adakozások tovább is elfogadtatnak.

I R O D A L O M.

(Közzgazdasági Döntvénytár.) A kormány és kir. curia elvi jelentőségű határozatait és szabályrendeleteit tartalmazó gyűjteményes munkának első folyamata jelent. Dr. Dárdai Sándor a ministertanács-tól nyert engedélyt ezen gyűjteményes munka kiadására s ennek cimlapján Bárcy István minist. titkár; Dr. Kelemen Mór oszt.-tanácsos; Dr. Kogler János oszt.-tanácsos; Dr. Schnierer Gyula oszt.-tanácsos; Grünvald Bernát minist. titkár; Kilényi Hugó oszt.-tanácsos; Lovévy Sándor minist. titkár és Zlinsky Imre kir. í. táblai bírő urak vannak megnevezve, kiknek közreműködésével eszközöltetik ezen anyaggyűjtemény, mely legyöbbsébirben oly szabályrendeletek, sőt egyes concreto esetek elintézése alkalmából telmerülő oly miniszteri határozományokat tartalmaz, melyek természetszerűen a rendeletek tárában nem közzölhetnek. Kiváló érdekel bírnak még ezen első kötetben a választási törvény alkalmazására vonatkozó curiai határozatok, melyeket az ép most országszerte működő felszólamlási bizottságok figyelmébe ajánlunk. Az összes anyaggyűjtemény az egyes szakministeriumok szerint rendezett tárgymutatóval van ellátva, mely könnyű áttekinthetésével e munkának gyakorlati hasznosságot biztosít.

Új könyvek. A Franklin-Társulat Budapestesen ismét néhány kiadásban újabb megjelent s igen csinosan kiállított könyvet küldött be szerkesztőségünknek meg pedig: Bernát Gáspár adomai. éleci, apró freskóképei és gazdasági, összegyűjtő hátrahagyott özvegye a szakmáki páspók. A kértvé 1 frt. Kubinyi Lajos. Az órszéri gazdalkodás alapelvei. Kezdő- és kisbirtokosok számára. Valogatott for-

rasok nyomán számos ábrakkal. Ara fűzve 1 ft 60 kr. Utmutatás a szaladalmak elnyerése, meghosszabbítása és a ruházata körül követendő eljárásról. A magyar korona területén lakó iparosok és honpolgárok számára. Szerkesztette Paulekovich Gyula. Ára 20 kr.

Vértési Arnold. A fölkelő nap ország. Regényes utazás Japánban. Sok képpel. Ara fűzve 2 ft.

Világtörténelem Dr. Müller David. Kézi könyve nyomán írta Mangold Lajos az aradi főgymnasium tanára I. kötet. A 448. oldalra terjedő könyv sajtó alatt van 1-50 füzete megjelent. — Az egésznek ára 3 ft.

Mehner Vilmos könyvkiadó hivatalában (Budapestben Kalap-utca 4. sz.) megjelent Montepin X. regényének „A házasságtörés drámái” 22-ik füzete. Fordította franciából Martonfy Frigyes. Ara egy füzetnek 25 kr.

Hirdetmény. 251 (1—)

Pécs sz. kir. város Tanácsa részéről ezennel köz tudomásra hozatik, hogy a helybeli Lakitsféle honvéd lakományában körülbelül **2700 forint költségcsalással pótléptételek** és pedig nyilvános árjelítés útján vállalkozó által számdékoltnak fogantatva vétetni.

Felhívtnak ennél fogva a vállalkozni szándékozó, hogy ez érdemben f. évi **október hó 10-én reggeli 10 órakor** városház II-ik emeleten levő gazdasági hivatalban tartandó nyilvános árjelítésre megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

Az erre vonatkozó feltételek Lechner tanácsnok úrnál a hivatalos órákban megtudhatók.

Pécssett, 1877. évi oktob. hó 2-án tartott tanácsülésből.

Pécs sz. kir. város Tanácsa.

1061
1877

Árverési hirdetmény.

A pécsvárad-i közalap. kir. kerületi erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a Pécsvárad-bozsóki egyetem alapítv. uradalomhoz tartozó pécsvárad-i erdőgazdálkodásban az 1878-ik évi folyó vágásokból és az urbéri rendezések befejezése után a községi legelőterületeken fennálló és az uradalom tulajdonát képező, összesen **11-ezer 630 köbmeterre felbecsült 16881 frt értékű fatömeg tővön** a legelőt betárolni zárt írásbeli verseny tárgyalás mellett **folyó évi október hó 15-én délelőtti 10 órakor** felsőbb jóváhagyás fenntartásával következő módon el fog adatni.

Zárt írásbeli ajánlatok csak kellőleg, tudniillik bélyeggel, a megígért, szám- és betűvel értelmesen kiírt ár után számítandó összegnek 10%-től bánatpénz és azon világiós nyilatkozattal ellátva, hogy az ajánlattevő az eladási feltételeket ismerően azoknak magát feltétlenül aláveti, az **1877-ik évi október hó 14-ig esti 6 óráig** fogadtatnak el, azon időn túl érkezett avagy feltételes ajánlatok figyelembe nem vétetnek; a leendő legelőt betárolni a teljes vételárnak felét az árverés jóváhagyása után azonnal és legkésőbb az **1877-ik évi október hó 25-én** az uradalmi pénztárba készpénzben bér és tehermentesen hiánytalanul multhatatlan lefizetni, a rendes vágásokban a fa vágatását 1877 évi november hó 3-val megkezdeni és az erdőrendészeti szabályok szigorú betartása mellett a fadóntés s feloldozást az 1878-ik évi **februárius hó 10-ig** és annak a vágás területekről a kifizetett erdei utakon való eltakarítását legkésőbb az 1878-ik évi **május hó 1-ig** eszközöltetni tartozik.

Az ajánlatok a pécsvárad-i m. kir. közalap. kerületi erdőhivatalba Pécsváradon nyújtandók be, ahol a verseny tárgyalás a fent kifizetett nap és órában tartatik meg.

Az uradalomnál adós, vagy azzal perben álló felek nem árverezhetnek.

Továbbá közzé tétetik, hogy ahol a kegyuri vagy az uradalom tüzelfőja szükséglete nyeretik, az a feldolgozás és számba vétel után de csak az uradalomnál fennálló árszabály szerinti ár mellett a teljes vételárból levonásba hozatik.

Végül közhírré tétetik, hogy az illető eladási helyek mindenütt a helyszínén, a további részletes feltételek ellenben a pécsvárad-i m. kir. közalap. kerületi erdőhivatalnál a hivatalos órákban megtudhatók illetőleg megismerhetők.

Pécsváradon 1877. évi október 3-án.
Ujházy Dénes, kerületi erdőmester.

GABONA ÁRAK

a f. é. szeptember hó 29. tartotti hetivásáron.

I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Buza 100 klg. ft. 11.50	ft. 10.90	ft. 10.40
Ké-szes 9.40	9.10	—
Rizs 7.70	7.50	—
Árpa 7.50	7.00	—
Zsö 6.50	6.40	—
Kukoricza 8.50	—	—
Hajdina 100 klg. ft. —	—	—
Széna 3.—	—	—
Szalma 1.20	—	—

Nyílt tér*)

Varró-iskola.

Az egyesület által tanítja, hogy női munkák és fűzők készítésében iskolát nyitott és október 1-ével alapos oktatást ad a ruházata rajzban és kiszabásában.

Egyesület elfogad ruhákat és fűzőket elkészítés végett. Lásd Napomunka 9. sz. alatt a posta felétekben.

Ferenyfy Julia.

Egy szoba

butorral, — belváros János-utca 4. sz. a. házban, — azonnal kiadandó.

Budai külváros, fő-utca 15. sz. nél. Mohos, most Darnay Flóris-féle házban, közel a gabona piachoz

az egész utcai lakás

avagy 2 részben is, mely különösen koresmának henteséggel összekötve ajánlatos, azonnal bérbe kiadó, most még rövid időre érkekezhetni a háztulajdonossal.

Házeladás.

A barátok utcájában fekvő 31. számú emeletes ház szilárdul és igen díszesen építve, szabad kézből eladó. Érkekezhetni a tulajdonosnál ugyanott.

helybéli nyitványos kereskedelmi közepstanoda f. é. október hó 1-étől kezdve a Széchenyitérén, Jäger féle házban 6. sz. a. van.

Folyó évi okt. 15-én veszi kezdetét a kereskedelmi szakok

esti tanfolyama

(Abendkurs.)
Perges Ede, igazgató.

*) Ezen rovát alatt megjelentek-rt nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetésesek.

A pécsi közénbánya, és gépgyár részvénytársulat

rendes közgyűlését

1877. évi **Oktober 28-án d. e. 10 órakor** Pécssett saját helyiségeiben tartandja, melyre megjelenni kívánók az alapszabályok 25. §-ra figyelmeztetnek.

Tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés.
 2. Felügyelő bizottság jelentése a számadás felett.
 3. Fél évi osztalék megállapítása.
 4. Felügyelő bizottság kiegészítése.
- Kelt az igazgatóság részéről 1877. évi Szeptember 28-án tartott ülésből.

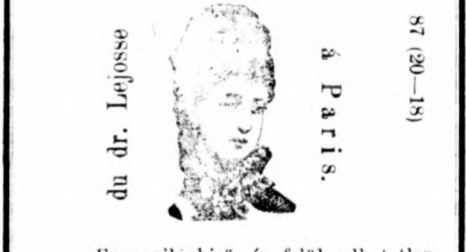
Kosztis Szilárd társulati titkár.

25. §. Minden részvényes, ki szavazati jogával ölni akar, részvényeit a társulat titkárjánál három nappal a közgyűlés előtt térítvény mellett letenni tartozik.

Hölgyeknek

ajánlható az általános elismert s hivatalosan megvizsgált ártalmatlan valódi

RAVISSANTE

Ezen világhírű és felülmulhatatlan borszépítőszert pillanat alatt a legszebb, természetesebb ifjú arcszint idézi elő, a bőrt fehéríti, frissíti és finomítja, a lég behatásaitól védelmezi, eltávolít legrosszabb idő alatt szepőt, majfoltkat, orrvörösséget s a bőr minden tisztatlanságait s a rizsport, valamint minden kendőzőszert fölöslegessé tesz.

Nagy, eredeti párisi üvegtok frt 2.50
Kis " " " " frt 1.50

Kapható valódi minőségben
Pécssett: Sipőcz Istvan ur gyógyszerárban.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít
Schwarz Henrik központi szétküldési raktára
BUDAPEST,
Mária Valeria-utca 9.

Többekközt 27-krétt is rőf-, darab- vagy páronkint

Kepes Kálmán Divatáru-csarnoka

Pécssett, főpiacz, a „Nádor” szálloda mellett.

ajánlja mindennemű s minden időnyre való legújabb színezett ruhaszövetét valódi cosmonosi perkaít, s piket- és Schnürlbarchet; valódi gyolcsait és chiffonjait fehér és színes gradtt, töröl- és asztalkendőket; asztalneműeket, butor-ciezet, csipkét, mozzelint függönyeket, barechet, fehér és színes gyolcs-zsebkendőket, nehéz futó-szőnyegeket, harisnyákat, selyem-nyakkötőket, kézelőt és gallérokat urak és hölgyek számára chemisette, ripsz, diagonale, lüszterek valamint számos egyéb cikkeiket rőf-, darab- vagy páronkint — és pedig összes árúinak jöminősége- és valódiságáért szigorú biztosítás mellett.

Ezeket kivül a tömeges megkéréssek folytán inditva éreztem magamat üzletemet olyképen kibővíteni s a divatárunkban olyan dús választékú és kitünő minőségű divatárúkat készíttetni, hogy az e tekintetben itt bármely üzlettel kiállja a versenyt. Midőn, előző 27-kros áru-csarnokomat így felszereltem első sorban tekintettel voltam a beköszöntő őszi és téli időre, melyre is a nálam kapható minden színt és kelméjű női őszi és téli kendők és longshawl-okat, posztó és gyapotkelméket úgy férfi mint női öltönyökre, legújabb divatszertint női esőköpenyek és joppika a t. e. közönség becses figyelmébe ajánlom. Selyem pokrócok 6 ft-ért, esőernyők 1 ft-től 12 ft-ig, paplanok stb. szintén kaphatók üzletemben kitünő minőségben és nagy választékban. Végül ajánlom a legújabb divatu n. n. fekete terno és a fodrozott szálu női ruhakelméket.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek és ruhakelmé-min-ták kívánatra bérmentesen küldetnek. **Kepes Kálmán.** 241 (3—3)

Többek közt nagy választék 27-kros kelmék en

Árverési hirdetmény. 239 (3—3)

A pécsi kir. e. f. tszék telegkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zvikker József felperesnek 30 forint tőke és járuléka miatt alperes Bernáth József szabólesi lakosnál bíróság lefoglalt a szabólesi 28. sz. tjkben felvett 27 új/28 úr. sz. ház, belsőség és ehhez tartozó 2/3 telek 900 forint o. é. becsár mellett, úgy a szabólesi 263 sz. tjkben felvett (246—247/szer.) új szesz. föld és erre épült pajta 150 frt becsár kiküldés s az alább következő feltételek alatt közárverésen eladatul rendeltetvén, arra határnapul 1877. évi **október hó 19. napja**, mindenkor **Szabolcs**on a helyszínén d. e. 10 órára kitétetik.

Feltételek:
1) Az árverés kezdetével a becsár 10%, vagyis 90 frt o. é. illetőleg 15 frt bánatpénzzel az árverező bír. kezére leteendő, mely a vevőtől az utolsó vételári részlete számitás mellett visszatartatván, ezek tartoznak a vételár 1/3 részét az árverés után 15 napra, 1/3 részét az árveréstől számitandó két hónap és 1/3 részét az árveréstől számitandó három hónap alatt, mégis az összes részletet mindenkor 6% kamatokkal ezen törvényszéknél lefizetni.

2) A vevők az árverés után azonnal bírtoakra léphetnek, a tulajdonjogi bekeblzés azonban akkor fog eszközöltetni, ha vevők az árverési feltételeknek eleget tettek.
3) Felszölitetnek a jelzőlogos hitelezők, hogy kik nem ezen telegkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesítik végett ezen hatóság székhelyén megbízottak rendelkeznek, s azok nevével és lakását az eladásig jelenték be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezendő gondnok által fognak képviselteni.
4) Végre felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, igénykereseteiket jelen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig ingóságokra nézve az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telegkönyvi hatóságnál benyújtás, különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt a pécsi kir. e. f. törvényszéknek mint telegkönyvi hatóságnak Pécssett 1877. évi augusztus hó 31-én tartott üléséből.
Kiadta **Dekleva Béla**, kir. törvényszéki jegyző.

DEUTSCH SÁNDOR-féle

Legújabb div. és eleg. díszített női ruhák 18, 20, 25, 30, 35 frt. és fellebb.
Felöltő (Paletos) 12, 15, 18, 20, 25 frt. és fellebb.
Rövid derék jakni fl. sodr. szövetből 15, 18, 20, 25, 30 frt. és fellebb.
Esőköpenyek 10, 12, 15, 18, 20 frt. és fellebb.
Különböleg díszítve a legnagyobb választékban, vagy kívánatra mérték után 8 órá idő alatt készít

fehernemű- és női-ruha divatára, Budapest, Király-utca 18. sz. alatt, az „arany sashoz”.
Ugyanott a legzavdagabb készletben legújabb divatú őszi- és téli-szövetek 25, 30, 35, 40, 45 krajcaron és még fellebb kaphatók.
Sodrozott szövet minden színben 45, 50, 55, 60 kr. és még fellebb.
Chavottszövet 4. széles 40, 45, 50 kr. 4. széles 1.—, 1.20, 1.50 és 1.80 kr.
Flanel minden színben 1.20 kr.-tól 1.80 krig.
Ternészetek 70, 85, 90, kr. 1.—, 1.20, 1.50, 1.80, 2.— és fellebb.
Piquetparket (Schnürl) fehér vagy színes 25, 30, 35, 40, 45, 50 kr. és fellebb.
Motre és Filez alsó-szoknyák 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.— és fellebb.
Egyszermind batorkodom a nagyérdemű közönségnek saját gyartmányomat úri- és női-fehernemű készletemet vagy mérték után becses figyelmébe ajánlani, u. m.:
Férfi-íngék gallérral vagy gallér nélkül kitünő Chiffon, Creton vagy Oxford-szövetből 1.20, 1.50, 1.80, 2.—, 2.50 és fellebb.
Női-íngék, pongyolkák és alsó-szoknyák 1.50, 1.80, 2.—, 2.50, 3.—
Továbbá legnagyobb készletben rumburgi, creasz és cernayazznak, asztalneműek, kanavasz, Nankin, asztali és agyertők, ottoman és salonszőnyegek valamint longshalkendők, Plaid és télikendők a legolcsóbb gyári áron kaphatók.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. — Árjegyzékek és minták kívánatra bérmentesen beküldetnek.
Női ruhák megrendelésnél a szoknya eleje hosszúsága és egy derek beküldése kérietik. Nem tetsző árueműk becsérletetnek.

A közeledő ŐSZI és TÉLI IDÉNYRE

ajánlja a nagyérdemű t. e. közönségnek mint legjobb és legolcsóbb posztó és gyapjuszövetek bevásárlási forrásánál hírneves **GYÁRI RAKTÁRÁT**

PELLMÓR Budapest, új bécsi utca 3. sz. alatt.

Ugyanott mindenkor legnagyobb választékban a legújabb bel- és külföldi kabát- és nadrágnak való szövetek — valamint mindennemű **Pervien-, Döskin-, Tüffel-, Loden-, katonai és bér-ruhák**nak való szövetek dúsán felszerelt készlete található. — T. megyék, veteránegyletek és tífoltó intézetek részére szükségilendó posztó-szállítások a legpontosabban eszközöltetnek.
Mintak nyilatkozattal: bérmentesen küldetnek és a legesekélyebb megbízás is legpontosabban teljesítetik.
Azon urak, kik a fentvezetett cég részére mérsékelt jutalekdij mellett működni akarnak, becses címök megküldésére kéretnek.

Titkos betegségek

és azok következményei — a gyakorlati téren több mint 30 éven át szerzett tapasztalat nyomán — győlkerezen gyorsan és a szokott étetmód megváltoztatása nélkül gyógyítottak. — Végre kapható egy szer a kellenetlen láb-iz-zadás ellen. — Rendel naponta 11-től 1-óráig Pécssett, a Deákutcai 1-85 számu házban. 156.(0—15)
Levelekre gyorsan választoltnak.

Pályázat.

A pécsi takarékpénztár igazgatósága részéről közhírré tétetik, hogy egy segéd-könyvvivői állás 800 frt évi fizetés, 1 próba-év és a megállapított évi fizetmény köztöregig terjedő, készpénzben vagy értékpapirokban nyújtandó biztosíték mellett megnyíllott.

A pályázók ezzel felhívtnak, hogy a magyar és német nyelvbeni, valamint a kettős könyvvitelbeni jártasságukat, szak-képzettségüket, valamint feddhetlen erkölcsi magaviseletüket és életkorukat igazoló folyamodványok folyó 1877. évi **október hó 15-ig** alólikt igazgatóságnál beadandók.

Pécssett, 1877. évi sept. hó 20-án.
A pécsi takarékpénztár igazgatósága.
245. (3—2)

3666 Mohácsi járás szolgabírójától. k. i. 1877

Pályázati hirdetmény.

A mohácsi járásban alakult közegész-ségi körök részére szervezett községi, illetőleg körorvosi állások választás útján, mindenhol a községi házánál, a következő napokon és helyeken fognak betöltetni:

- 1-ször: A mohácsi — a községi körhöz kezelésével is megbízott — községi orvosi állás, Mohácson 1877. évi október hó 16-án reggeli 9 órakor.
- 2-ször: Lanesuk, Babare, K.-Nyárad, Küked, Versend, Szajk, Liptód községekből alakult községi kör szajki körorvosi állása Szajkon 1877. évi október hó 17-én reggel 9 órakor.
- 3-ször: N.-Bóly, Borjád, R.-Töttös, Pöcsa, Szederkény, Monyárd, Kéménd, Olasz, Hidor, Nyomja községekből alakult közegész-ségi kör n.-bólyi körorvosi állása N.-Bólyban 1877. évi október hó 17-én reggeli 11 órakor.
- 4-ször: Dályok, Udvard, Izsép, Maiss, N.-Nyárad községekből alakult közegész-ségi kör maissi körorvosi állása Maisson 1877. évi október hó 18-án reggeli 10 órakor.
- 5-ször: Somberek, Szabar, R.-Göresöny, Doboka, D. Szekeső, Baar községekből alakult közegész-ségi kör d.-szekesői körorvosi állása D.-Szekesőn 1877. évi október hó 19-én reggeli 10 órakor.

Az évi javadalmazás Mohácson 300 a többi körökben pedig 200 frt.

Felhívtnak mindazon okleveles orvosok és sebészek, kik ezen állások elnyeréseért pályázni óhajtának, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket a megejtendő választás kezdetéig alulírtul nyújtsák be.

Mohács, 1877. szeptember hó 12-dik napján.
Scy Lajos, szbíró.

240 (3—3)

Szeeskavágó gépek,

legújabb szerkezetűek, könnyű járatuak, öt különböző hosszúságra állíthatók, kézi erővel hajtva óránkint 300. kilogramm szetskát vágók legolcsóbb áron vaspályához állítva ajánlatnak jótállás és próba idő mellett. Megbízható ügynökök keresetnek.

Mayrath és társa gépgyára Majna m. Frankfurtban. 198. (8—2)

!Távirat!

Sandringham. A kir. udvari malata gyárnak Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8. Küldjen 24 üveg malata kivonatát a legközelebbi vonattal a walesi hercegnő számára. Wowerton állomás.

Malborough-Hous Pall-Mall. Igen tisztelt uram! Legyen szives ő feusége a hercegnő számára 12 üveg Hoff János féle malata kivonattal melőbb küldeni.

Rendelmények Ausztriából. Kérek 5 csomagot kitünő malata bombonjából pósta utalvány mellett e cím alatt küldeni: Fritz Károly es. kir. tábornagy Ischlban Neugasse 304. Ischl 1877. aug. 15.

Dr. Fiedler orvos úr rendelkezésére ezennel kérek nekem pósta utalvány mellett csecsemőnek való malata tápliszet (egy szelencével) küldeni. Miglitz 1877. aug. 19. Özv. Drkoseh Mária.

Kapható Pécssett a fiókraktárban ZUCKERMANDL A. fűszerkereskedésében, Ferenciek utca.